

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

16 decembrie 2015

mun.Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte

Judecători

Nicolae Gordilă,
Elena Covalenco,
Iurie Diaconu

examinînd admisibilitatea în principiu a recursului ordinar, prin care se solicită casarea sentinței Judecătoriei Edineț din 27 martie 2015 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 07 octombrie 2015, declarat de avocatul Dlujanski Elic în numele inculpatei

Coșcodan Ecaterina Stepan, născută la 23 martie 1958, originară din s.Condrătești, r-nul Ungheni, domiciliată în s.Drujba, r-nul Ungheni.

Termenul examinării cauzei:

1. Prima instanță: 21.08.2013 - 27.03.2015,
2. Instanța de apel: 27.04.2015 - 07.10.2015,
3. Instanța de recurs: 19.11.2015 - 16.12.2015.

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Edineț din 27 martie 2015, Coșcodan Ecaterina a fost condamnată în baza art.145 alin.(2) lit.a), i), j) Cod penal la 15 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar pentru femei de tip închis.

Acțiunea civilă înaintată de partea civilă Matiescu Emilia a fost admisă în principiu, urmînd ca asupra cuantumului despăgubirilor să se expună instanța în ordinea procedurii civile.

Prin aceeași sentință a fost condamnată Cupcea Ecaterina în privința căreia hotărîrile judecătorești nu se contestă, iar prin ordonanța procurorului în Procuratura Briceni din 05.08.2013 în privința lui Bejenari Grigorii, în temeiul art.285 alin.(1), 275 alin.(5) Cod de procedură penală, a fost încetată urmărirea penală, pe motivul decesului acestuia.

2. Potrivit sentinței s-a constatat că Coșcodan Ecaterina, la 01 aprilie 2013, împreună cu Cupcea Ecaterina și Bejenari Grigorii, pe la ora 21.00, fiind în stare de ebrietate alcoolică, avînd intenția de a se răzbuna pe Perțu Grigorii pentru faptul că acesta le-a refuzat să le acorde de lucru, s-au deplasat în gospodăria ultimului din s.Caracușeni Vechi, r-nul Briceni, cu scopul de a-l omorî, înarmîndu-se cu o rangă de metal și chemîndu-l la gardul de la drum, toți trei i-au aplicat cu o deosebită cruzime multiple lovituri în regiunea capului cu ranga de metal, pe care o aveau cu sine, în rezultatul cărui fapt acesta a căzut la pămînt fără a se mișca. Întru a ascunde corpul lui Perțu Grigorii, toți trei l-au apucat de mîini și de picioare, și l-au dus în ocol, unde l-au lăsat pe podea cu fața în jos. Realizînd că Perțu Grigorii este în viață, din nou i-au aplicat cu ranga de metal lovituri cu o deosebită cruzime, în regiunea capului cauzîndu-i, conform raportului de

expertiză medico-legală nr.64 din 06.04.2013, traumatism cranio-cerebral deschis, manifestat prin plăgi multiple contuze la cap, fractură deschisă multifragmentată a oaselor bolții și bazei craniului, hemoragii în țesuturile moi pericraniene, echimoze la față, escoriații la mâna stîngă și genunchiul stîng, ce se califică ca vătămări corporale grave periculoase pentru viață, în rezultatul cărora a survenit decesul victimei.

3. Sentința a fost atacată cu apel de către avocații Gh.Radeanu și E.Dlujanschi în numele inculpatei E.Coșcodan și inculpată, care au solicitat:

- avocatul Gh.Radeanu și inculpata, casarea acesteia cu pronunțarea unei sentințe de achitare, pe motiv că fapta ei nu întrunește elementele infracțiunii incriminate; instanța neîntemeiat a tras concluzia de vinovăție a inculpatei punînd la bază declarațiile date în calitate de bănuită, deoarece au fost date în urma maltratării ei de către colaboratorii de poliție, ignorîndu-le pe cele date în calitate de învinuită și în cadrul cercetării judecătorești, iar alte probe ce ar fi demonstrat vinovăția acesteia nu au fost administrate;

- avocatul E.Dlujanschi, casarea acesteia și pronunțarea unei hotărîri de achitare, invocînd că sentința de condamnare este bazată doar pe presupuneri, nu s-a ținut cont de starea de fapt constatată în procesul dezbaterilor judiciare; instanța incorect a pus la baza soluției de condamnare declarațiile inculpatei date în calitate de bănuită, pe cînd ultima nu le recunoaște, deoarece au fost date sub influența fizică și psihică a colaboratorilor de poliție; instanța a lăsat fără apreciere faptul că în noaptea cînd a fost comis omorul, inculpata se afla acasă cu concubinul său Ig.Gușan; instanța nu a reținut că probele materiale, și anume ordonanța de recunoaștere a lui E.Coșcodan în calitate de bănuită, procesele-verbale de reținere, de audiere în calitate de bănuită, de verificare a declarațiilor la fața locului, de examinare a obiectului ridicat de la locul comiterii infracțiunii, de cercetare la fața locului, înregistrarea video a declarațiilor lui E.Coșcodan din 10.04.2013, nu pot fi admise ca probe și urmau a fi excluse din dosar, pe motiv că au fost acumulate cu încălcarea normelor de procedură penală și dreptului la apărare a lui E.Coșcodan, deoarece avocatul T.Tverdohleb nu a avut împuternicirile corespunzătoare de a-i apăra interesele ei, ori careva împuterniciri de la OT Bălți pentru acordarea asistenței juridice garantate de stat, astfel acesta nu a avut statut de apărător și nu a putut apăra interesele tuturor inculpaților participanți la infracțiune, deoarece declarațiile lor la acel moment erau contradictorii; cercetarea la fața locului a fost efectuată în lipsa persoanelor care domiciliau pe adresa dată, ori a autorizației judecătorului de instrucție; instanța a lăsat fără apreciere declarațiile expertului, care a indicat că loviturile au fost aplicate victimei cu un ciocan, care nu a fost prezentat de organul de urmărire penală în calitate de corp delict, iar prin raportul de expertiză nu a fost stabilit momentul decesului victimei.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 07 octombrie 2015, au fost respinse, ca nefondate, apelurile declarate de avocați în numele inculpatei E.Coșcodan și inculpată.

Instanța de apel, analizînd în ansamblu probele cauzei penale, prin prisma art.101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, veridicității și coroborării lor, a ajuns la concluzia că acestea dovedesc vinovăția lui E.Coșcodan în săvîrșirea infracțiunii prevăzute de art.145 alin.(2) lit.a), i), j) Cod penal, care se confirmă prin probele administrate la dosar și cercetate în ședințele de judecată a primei instanțe, enumerate în partea descriptivă, care sînt pertinente, concludente și coroborează între ele și demonstrează pe deplin vinovăția inculpatei în sensul învinuirii aduse, în deplină măsură.

De asemenea, instanța de apel a considerat nefondate solicitările părții apărării cu privire la achitarea inculpatei pentru fapta comisă, deoarece apelanții nu au adus careva

motive și probe ce ar infirma învinuirea înaintată, dar au relatat faptele conform viziunii inculpatei sub formă de apărare, care vin în contradicție cu împrejurările stabilite de organul de urmărire penală, de prima instanță în cadrul cercetării judecătorești, cât și de instanța de apel și cu probele ce confirmă vinovăția inculpatei în comiterea infracțiunii imputate.

Afirmația apelanților, precum că declarațiile date de inculpată nu puteau fi luate în considerație, deoarece au fost date sub influență fizică și psihică, instanța a respins-o, deoarece audierea acesteia în calitate de bănuită a fost efectuată cu respectarea dreptului la apărare, declarațiile inculpatei s-au confirmat prin declarațiile date de ea la locul infracțiunii, iar în privința constrângerii, de către procurori a fost efectuat un control, în urma căruia s-a stabilit netemeinicia acestor afirmații și lipsa vătămărilor corporale la E.Coșcodan, fiind emisă la 26.05.2014 ordonanța privind scoaterea persoanei de sub urmărire penală și clasarea procesului penal.

Respinse de instanța de apel au fost și argumentele invocate în apelul avocatului E.Dlujanschi declarat în numele inculpatei, precum că probele au fost dobândite cu încălcarea normelor procesuale, deoarece la urmărirea penală inculpatei nu i-a fost încălcat dreptul la apărare, aceasta a fost asigurată la urmărire penală cu apărătorul V.Tverdohleb, care a prezentat mandatul nr.0367354 din 09.04.2013, ceia ce confirmă împuternicirile sale și statutul său de apărător, iar ordonanța din 11.04.2013 a fost emisă după ce au fost efectuate acțiunile de urmărire penală cu participarea avocatului V.Tverdohleb, pe motiv că declarațiile bănuților sînt contradictorii.

Cercetarea la fața locului a fost efectuată legal, în baza acordului proprietarului O.Crețu, așa că acordul altor persoane, inclusiv care locuiau în acea casă, ori autorizația judecătorului de instrucție, nu era necesară.

Instanța de apel a constatat că legal au fost perfectate ordonanța de recunoaștere a lui E.Coșcodan în calitate de bănuită, procesele-verbale de reținere, de audiere în calitate de bănuită, de verificare a declarațiilor bănuitei, fototabelul și înregistrarea video, de examinare a obiectului, de cercetare la fața locului, deoarece aceste probe au fost administrate în corespundere cu prevederile art.93-101 Cod de procedură penală și nu pot fi considerate nule, iar asupra legalității probelor, prima instanță s-a expus motivat de ce acestea au fost considerate legal administrate.

Mai mult, în sensul celor reținute, instanța a constatat că inculpatei nu i-a fost încălcat dreptul la un proces echitabil, acesteia la diferite etape ale urmăririi penale și judecării cauzei i-a fost acordată asistență juridică și i-au fost oferite toate posibilitățile să prezinte probe în susținerea apărării sale, precum și să-și exprime părerea referitor la circumstanțele cazului și legalitatea probelor administrate de organul de urmărire penală și procuror, astfel că invocarea de către avocat a nulității probelor, nu are nici un suport legal.

Nefondat a considerat instanța și argumentul părții apărării cu referire la declarațiile expertului S.Vremea, cărora le-a dat o apreciere selectivă, dar nu complexă, dat fiind că pe lângă faptul că acesta a afirmat că loviturile aplicate au fost produse victimei cu un ciocan, totodată dînsul nu a exclus și proveniența vătămărilor de la loviturile cu ranga și țeava metalică, astfel că prin probele administrate cu certitudine s-a stabilit momentul cauzării vătămărilor corporale, în urma cărora a survenit decesul victimei.

Argumentele apelanților referitor la faptul că pe dosar lipsesc probe care demonstrează vina inculpatei în săvîrșirea infracțiunii incriminate, instanța le-a considerat lipsite de temei legal, apreciindu-le ca o tactică de apărare aleasă de inculpată cu scopul de a se eschiva de la răspunderea penală, de rînd ce vinovăția acesteia s-a dovedit prin

probele verificate în cadrul cercetărilor judecătorești, declarațiile inculpatei fiind combătute prin declarațiile succesoriului părții vătămate, a martorilor și probele scrise.

La fel, instanța a conchis că, prima instanță, la stabilirea categoriei și termenului pedepsei, a ținut cont de prevederile art.16, 75 Cod penal, de gravitatea infracțiunii săvârșite, care se atribuie la categoria celor deosebit de grave, de motivul acesteia, de persoana inculpatei, de circumstanțele cauzei care atenuează sau agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatei, precum și de condițiile de viață ale familiei acesteia, corect ajungând la concluzia că reeducarea și corijarea inculpatei este posibilă numai în condițiile izolării ei de societate, aplicându-i pedeapsa în limitele prevăzute de sancțiunea normei penale în baza căreia a fost condamnată, care este echitabilă și corespunde faptei comise.

5. Împotriva hotărîrilor nominalizate a declarat recurs ordinar avocatul E.Dlujanschi în numele inculpatei E.Coșcodan care, invocînd temeiul prevăzut de art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, solicită casarea acestora, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei hotărîri de achitare, invocînd repetat aceiași motive descrise la pct.3 al prezentei decizii, cu privire la nulitatea probelor și nevinovăția inculpatei în comiterea infracțiunii imputate.

6. Examinînd admisibilitatea în principiu a recursului ordinar în raport cu materialele dosarului și motivele invocate, ținînd cont de opinia procurorului expusă în referință, prin care a solicitat respingerea recursului ca fiind inadmisibil, Colegiul penal decide inadmisibilitatea acestuia din următoarele considerente.

Potrivit textului recursului, ca temei de casare a hotărîrilor judecătorești recurentul a invocat art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, care stipulează că hotărîrea instanței de apel conține o eroare de drept atunci cînd instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, sau aceasta nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

Analizînd aceste temeiuri în raport cu motivele invocate în recurs, Colegiul penal constată că nici unul din ele nu și-au găsit confirmarea la examinarea recursului declarat, lipsind temeiuri de implicare a instanței de recurs în sensul casării hotărîrilor judecătorești.

Totodată, după cum rezultă din conținutul recursului, de fapt, avocatul nu este de acord cu aprecierea probelor făcute de instanțele de fond considerînd că acestea incorect și-au bazat concluziile pe declarațiile inculpatei E.Coșcodan date în cadrul urmăririi penale, pe cînd urma a le luat în considerație pe cele date în cadrul cercetării judecătorești și înscrisurile din actele cauzei care, în opinia recurentului, confirmă nevinovăția inculpatei.

La acest capitol Colegiul penal reține că, conform art.101 alin.(1) Cod de procedură penală, fiecare probă urmează să fie apreciată din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor. În continuare, alin.(2) al acestei norme stipulează că instanța apreciază probele conform propriei convingeri, formate în urma examinării lor în ansamblu, sub toate aspectele și în mod obiectiv, călăuzindu-se de lege.

Esențiale, consideră Colegiul și stipulările alin.(3) al art.101 Cod de procedură penală, potrivit cărora nici o probă (indiferent cine o prezintă: partea acuzării ori partea apărării), nu are o valoare dinainte stabilită pentru instanța de judecată.

Astfel, Colegiul penal constată că, instanțele de fond au cercetat toate probele prezentate de părți și le-au dat o apreciere obiectivă din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității probelor adunate în cauză și care în ansamblul lor au confirmat vinovăția inculpatei E.Coșcodan în săvîrșirea infracțiunii imputate. Conținutul probelor și valoarea lor probatorie este analizată în textele sentinței și deciziei instanței de apel, iar temeiuri de a pune la îndoială veridicitatea acestor probe nu s-au stabilit.

Ambele instanțe de judecată au motivat concluzia de vinovăție a lui E.Coșcodan și corect au calificat acțiunile acesteia în baza art.145 alin.(2) lit.a), i), j) Cod penal, ca omor intenționat a unei persoane, săvârșit cu premeditare, de mai multe persoane, cu o deosebită cruzime, descriind în amănunte circumstanțele și împrejurările comiterii faptei, făcând trimitere la declarațiile succesului părții vătămate E.Matiescu, a martorilor Iu.Cușnir, I.Gușan, Gh.Dumbrăveanu, V.Bejenari, A.Afanasi, considerându-le veridice, pe motiv că ele se confirmă și prin alte probe materiale existente în cauză, descrise amănunțit în hotărîrea primei instanțe, cât și în decizia instanței de apel (f.d.69-82, 148-151, v.4).

Astfel, se constată că în cauză s-au stabilit toate elementele componente ale infracțiunii, inclusiv vinovăția lui E.Coșcodan, după cum rezultă din decizia instanței de apel, care s-a pronunțat asupra circumstanțelor de fapt și și-a motivat concluzia prin cumulul de probe pertinente și concludente, administrate pe parcursul judecării cauzei și ulterior apreciate în conformitate cu prevederile art.101 Cod de procedură penală, în mod obiectiv.

Lecturînd textul deciziei instanței de apel, se observă că aceasta și-a motivat soluția adoptată, oferind răspunsuri la motivele apelului declarat de avocatul E.Dlujanschi, inclusiv și la argumentele, precum că avocatul V.Teverdohleb nu a avut împuterniciri de a-i apăra interesele lui E.Coșcodan și că ordonanța de recunoaștere a acesteia în calitate de bănuită, procesele-verbale de cercetare la fața locului, de reținere, de audiere în calitate de bănuită, de verificare a declarațiilor bănuitei, de examinare a obiectului, urmau a fi excluse ca probe, fiind obținute cu încălcarea normelor de procedură penală, soluție expusă de instanță detaliat și argumentat în decizie și la pct.4. al prezentei decizii.

Prin urmare, instanța de apel, la judecarea cauzei în ordine de apel, a respectat prevederile legale relevante, prescrise de art.413-415 Cod de procedură penală, astfel că decizia cuprinde fondul apelurilor și temeiurile de fapt și de drept care au dus la respingerea apelurilor declarate de partea apărării, precum și motivele adoptării soluției, ceea ce se încadrează în prevederile art.417 Cod de procedură penală.

Colegiul remarcă că recursul repetă textul apelurilor declarate de partea apărării și argumentele expuse de recurent au fost anterior invocate în apel, iar instanța de apel pe deplin le-a examinat, și, apreciind toate probele în ansamblu, s-a expus argumentat și detaliat asupra lor.

Astfel, instanța de recurs constată că, temeiurile invocate de recurent cu referire la lipsa elementelor constitutive ale infracțiunii în acțiunile lui E.Coșcodan și a motivelor pe care se întemeiază soluția, se combat prin materialele cauzei și nu se semnalizează în esență presupusele erori de drept, astfel încît, hotărîrea atacată cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, fiind descrise detaliat și motivat în decizia instanței de apel, acceptate și de către instanța de recurs, care în totalitatea lor resping argumentele apărării că inculpata nu ar fi săvârșit infracțiunea imputată.

Pedeapsa este stabilită inculpatei cu respectarea prevederilor art.61, 75-76 Cod penal, în limita sancțiunii normei penale în baza căreia a fost declarată vinovată, ținîndu-se seama de criteriile generale de individualizare a pedepsei, de gradul pericolului social al infracțiunii comise, de persoana acesteia și de toate circumstanțele cauzei, care agravează ori atenuază răspunderea.

Potrivit art.432 alin.(2) pct.4) Cod de procedură penală, instanța de recurs va decide inadmisibilitatea recursului înaintat în cazul în care se constată că acesta este vădit neîntemeiat.

Reținând prevederile sus-menționate, Colegiul penal conchide că nu există temei legal pentru admiterea recursului ordinar declarat de avocatul E.Dlujanschi în numele inculpatei și, potrivit legii, se dispune inadmisibilitatea recursului, fiind vădit neîntemeiat.

7. În conformitate cu prevederile art.432 alin.(1)-(2) pct.4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție

D E C I D E :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de avocatul Dlujanschi Elic în numele inculpatei Coșcodan Ecaterina, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 07 octombrie 2015, în cauza penală în privința lui Coșcodan Ecaterina, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată publicată integral la 15 ianuarie 2015.

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Elena Covalenco

Iurie Diaconu